ئاسنی ١٥ ئایار لە ئاشی بەرزەوە لەدایک دەبێت، ئامێرێک بۆ ڕێکردنی ئاسنی ڕەق

(هەڤپەیڤینا ژمارە ٥ لە ئەندازیاری)

ئاشی بەرزە، کە ١٤ کیلۆمەتر لە باکووری ڕۆژئاوای شاری سەرچنارەوە لەسەر لووتکەی چیای کەژاڵ هەڵکەوتووە، ساڵانە نزیکەی ٢٣٠ تۆن ئاسنی ڕەق بەرهەم دەهێنێت. ئەو ئاسنە بە شێوەیەکی سەرەکی بۆ دروستکردنی چەقۆ، ئامێری کشتوکاڵی و بەشە یەدەکییەکانی ئۆتۆمبێل بەکار دێت. بەڕێوەبەرایەتی گشتی پیشەسازی و کانزاکان ئەم ئاشەی لە ساڵی ٢٠٢١ تۆمار کرد، بەڵام تا ئێستا هیچ ئامێرێکی بۆ ڕێکردنی ئاسنەکە دابین نەکرابوو.

ئاسنەکە لە ٧ هەنگاوی جیاواز تێپەڕ دەبێت پێش ئەوەی بگاتە دەستی کڕیار. یەکەم هەنگاو لە ئاشی بەرزە خۆی ئەنجام دەدرێت، کە تێیدا کانزا خاوەکە بە ئاگر دەتوێنرێتەوە و لە قاڵبەکانی بەردیندا وەک شەمەندەفەر دەکرێت. دوای ئەوە، ئاسنەکە بۆ ٤٨ کاتژمێر لە ژوورێکی تایبەتدا دەمێنێتەوە تا ساردبێتەوە و ڕەقی و قورسی خۆی بپارێزێت. ئینجا بە دەستی و بە چەکووشی گەورە لە ٣ کارگەردا لێدەدرێت تا شێوەی سەرەتایی وەربگرێت.

ئەو هەنگاوانەی دوایی دێن، ئەوانەن کە ئەندازیار ئاسۆ هێمن بە «گرنگترین و ئازارناکترین» بەشی کارەکە ناوی دەبات. ئەو ڕایگەیاند: «ئاسنی ڕەق بە ئاسانی ناشکێت، بەڵام ئەگەر بە هەڵە بکرێت، هەموو ئەو کاتژمێرانەی تێیدا بەسەر چووە لەناو دەچێت.» بۆ ئەم مەبەستە، ئەو ئامێرە نوێیە دابین کراوە کە ڕێگە بە کارگەر دەدات بە وردی ڕێکی بکات و ئەو شێوەیە بدات کە پێویستە.

بەڕێوەبەرایەتی ئاشەکە ئاماژەی بەوە کرد کە ئامێرەکە لە ٢ مانگی ڕابردوودا لە ئاشی بەرزە تاقی کراوەتەوە و ئێستا ٩ کارگەر بە تەواوی ڕاهێنراون بۆ بەکارهێنانی. ئەو ژمارەیە لە ٥ کارگەرەوە بەرز کراوەتەوە، بەبێ ئەوەی هیچ کارگەرێک لە کارەکەی دەربکرێت. ئاسۆ هێمن ڕوونی کردەوە: «ئامێرەکە ئەرکی مرۆڤ ناگۆڕێت، بەڵکو ئەرکی باشتر دەکات. کارگەر هێشتا پێویستە بە چاوی خۆی ببینێت و بە دەستی هەستی پێ بکات.»

ئەو ئامێرە لە ٣ بەشی سەرەکی پێکهاتووە: سەکۆیەکی ڕاکێشراو، کە ئاسنەکە لەسەر دادەنرێت و بە ڕێگەیەکی تایبەتدا دەڕوات؛ دوو ڕۆڵەی ڕەقکەرەوە، کە ئاسنەکە لە نێوانیاندا تێدەپەڕێت و ئەو شێوەیە پێدەدرێت؛ و سیستەمێکی ئاوی سارد، کە ڕێگە بە ڕۆڵەکان دەدات بە بێ ئەوەی گەرم ببن و زیان بە ئاسنەکە بگەیەنن. بەڕێوەبەرایەتی ئاشەکە ئاماژەی بەوە کرد کە ئەم سیستەمە ئاوی ساردکردنەوە بە ٦٠ لیتر لە خولەکێکدا بەکار دێنێت، کە لە ڕووی ژینگەییەوە بەرپرسیارانەیە.

ئەندازیار ئاسۆ هێمن ڕایگەیاند کە ئامانج ئەوەیە ئەم ئامێرە لە کۆتایی ئەم مانگەدا بگاتە ٥٠٠ تۆن بەرهەم، کە ئەمەش ڕێژەی ٢٠ لە سەدی کۆی بەرهەمی ساڵانەی ئاشەکە پێکدێنێت. ئەو وتی: «ئەگەر ئەم ئامێرە بە باشی کار بکات، دەتوانین ڕێژەی ئاسنی ڕەق بگەیەنینە ٤٠ لە سەد، بەبێ ئەوەی هیچ کارگەرێک لە کارەکەی دەربکرێت.» ئەو ئاماژەی بەوەشدا کە ئەگەر ئامێرەکە سەرکەوتوو بێت، ئاشەکە بیر لە دروستکردنی دووەمیان دەکاتەوە.

بەڵام هەموو کارگەرێک ئەو ئاسانکارییە بە باشی نابینن. ئەحمەد سەلیم، کارگەرێکی تەمەن ٥٢ ساڵ کە ٢٦ ساڵە لە ئاشی بەرزە کار دەکات، ڕایگەیاند کە ترسی لێنیشتووە ئامێرەکە جێگەی دەستەکانی بگرێتەوە. ئەو وتی: «ئەم کارە تەنها ئەرک نییە، بەڵکو شارەزایی باوکم و باپیرەشمە. نازانم ئامێرێک چۆن دەتوانێت هەمان هەست بەدەست بێنێتەوە.» بەڕێوەبەرایەتی ئاشەکە وەڵامی دایەوە کە ئەو کارگەرانەی تەمەنیان لە ٥٠ ساڵ زیاترە، ئەرکی ڕاهێنەر وەردەگرن و ناچار نین لە ماوەی ٦ مانگی یەکەمدا کار بە ئامێرەکە بکەن.

ئەندازیار ئاسۆ هێمن ئاماژەی بەوە کرد کە ئەگەر تاقیکردنەوەکە سەرکەوتوو بێت، بەڕێوەبەرایەتی گشتی پیشەسازی و کانزاکان پلان دادەڕێژێت بۆ دامەزراندنی ٢ ئامێری تر لە ساڵی ٢٠٢٥دا. ئەو وتی: «ئێمە نامانەوێت ئەم ئامێرە بکەینە بەشێک لە کێشەکە. دەمانەوێت ببێتە بەشێک لە چارەسەرەکە.» ئاشەکە ئێستا ٤٢ کارمەندی هەیە، کە ٩ کەسیان ژنن، و ئەو ژمارەیە بە ئامانجێکی تر دادەنرێت.

ئاشەکانی دەشتی بەرزەوە ساڵانە ٢٣٠ تۆن ئاسنی ڕەق بەرهەم دەهێنن

ئەو ئاشانە لە ساڵی ١٩٤٩ەوە کار دەکەن و ئێستا ٧ کارگەر بەکار دەهێنن. ئاسنەکە بە ٧ هەنگاو تێپەڕ دەبێت پێش ئەوەی بگاتە دەستی کڕیار. ئامێرێکی نوێ بۆ ڕێکردنی ئاسنی ڕەق دابین کراوە و ئەندازیارێک ڕایگەیاندووە ئەگەر ئامێرەکە سەرکەوتوو بێت، ئاشەکە بیر لە دروستکردنی دووەمیان دەکاتەوە.

هەڤپەیڤینا ژمارە ٥ لە ئەندازیاری

(هەڤپەیڤینا ژمارە ٥ لە ئەندازیاری)

ئاشەکانی دەشتی بەرزە لە ساڵی ١٩٤٩ەوە کار دەکەن و ئێستا ٧ کارگەر بەکار دەهێنن. ئاسنەکە بە ٧ هەنگاو تێپەڕ دەبێت پێش ئەوەی بگاتە دەستی کڕیار. ئامێرێکی نوێ بۆ ڕێکردنی ئاسنی ڕەق دابین کراوە و ئەندازیارێک ڕایگەیاندووە ئەگەر ئامێرەکە سەرکەوتوو بێت، ئاشەکە بیر لە دروستکردنی دووەمیان دەکاتەوە.

ئاشەکانی دەشتی بەرزەوە ساڵانە ٢٣٠ تۆن ئاسنی ڕەق بەرهەم دەهێنن

ئەو ئاشانە لە ساڵی ١٩٤٩ەوە کار دەکەن و ئێستا ٧ کارگەر بەکار دەهێنن. ئاسنەکە بە ٧ هەنگاو تێپەڕ دەبێت پێش ئەوەی بگاتە دەستی کڕیار. ئامێرێکی نوێ بۆ ڕێکردنی ئاسنی ڕەق دابین کراوە و ئەندازیارێک ڕایگەیاندووە ئەگەر ئامێرەکە سەرکەوتوو بێت، ئاشەکە بیر لە دروستکردنی دووەمیان دەکاتەوە.

هەڤپەیڤینا ژمارە ٥ لە ئەندازیاری

(هەڤپەیڤینا ژمارە ٥ لە ئەندازیاری)

ئاشەکانی دەشتی بەرزە لە ساڵی ١٩٤٩ەوە کار دەکەن و ئێستا ٧ کارگەر بەکار دەهێنن. ئاسنەکە بە ٧ هەنگاو تێپەڕ دەبێت پێش ئەوەی بگاتە دەستی کڕیار. ئامێرێکی نوێ بۆ ڕێکردنی ئاسنی ڕەق دابین کراوە و ئەندازیارێک ڕایگەیاندووە ئەگەر ئامێرەکە سەرکەوتوو بێت، ئاشەکە بیر لە دروستکردنی دووەمیان دەکاتەوە.